

Lühiülevaade Jõhvi valla 2023. aasta eelarvest

Jõhvi valla 2023. aasta eelarve koostamisel on võetud aluseks valla põhimäärus ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs). Samuti on valla eelarve koostamise aluseks Jõhvi valla arengukava 2023 – 2030 koos eelarvestrateegiaga aastateks 2023 - 2026. Eelarve on koostatud tekkepõhiselt, tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Valla eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Peale vallaelarve vastuvõtmist vallavolikogu poolt kinnitab vallavalitsus oma korraldusega eelarve tulude ja kulude täiendava ja detailsema liigenduse majandusliku sisu järgi (alaeelarved).

Valla 2023. aasta eelarve maht on 20,0 miljonit eurot:

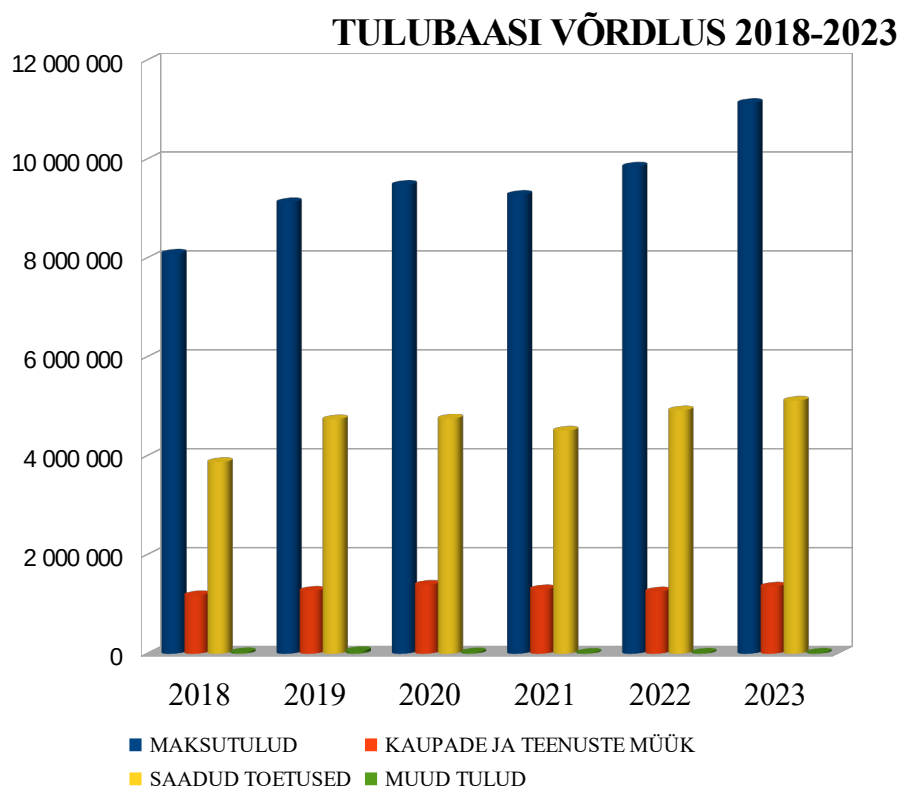
- põhitegevuse tulud moodustavad 17,6 miljonit eurot;
- investeerimistegevuse tulud moodustavad 1,1 miljonit eurot;
- võetav investeerimislaen on planeeritud summas 1,0 miljonit eurot;
- likviidsete vahendite jääk on planeeritud summas 0,3 miljonit eurot.

PÕHITEGEVUSE TULUD

2023. aasta põhitegevuse tulude eelarve moodustab 17,6 miljonit eurot. Suurimaks tululiigiks tulude eelarves on maksude osa, mis moodustab põhitegevuse tuludest üle poole ehk 63,2%. Tuluallikateks on kaks maksu, millest üksikisiku tulumaks moodustab 60,0 % ja maamaks 1,2%. Kohalike maksude tuludeks on 2023. aasta eelarvesse kavandatud 35 000 eurot, mis moodustab põhitegevuse tuludest 0,2% ja tuluallikaks on reklaamimaks. Kohalikud maksud on valla tulude seisukohast väikese osatähtsusega. Üksikisiku tulumaks moodustab valla põhitegevuse tuludest üle 61%, maksutuludest aga üle 97%. Vallale füüsilise isiku tulumaksu laekumise aluseks on tulumaksuseadus ja füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord. Üksikisiku tulumaksu laekumist Jõhvi valla eelarvesse mõjutab maksumaksjate arv ning valla maksumaksjate keskmise sissetuleku muutused. 2023. aastal eraldatakse riigi poolt kohalikele omavalitsustele 11,96% üksikisiku brutotulust. Teisel kohal on suuruselt toetuste osa, mis moodustab põhitegevuse tuludest 29,0%. Toetusfond on kavandatud Jõhvi valla 2023. aasta eelarvesse summas 3,6 miljonit eurot, fond moodustab 20,8 % põhitegevuse tuludest. Toetusfond koosneb valdkondlikest toetusliikidest, võimaldades katta õpetajate tööjõukulusid, tagada koolilõunat, maksta toimetulekutoetusi ja hooldada kohalikke teid. Toetusfond ja tasandusfond on eelarvesse planeeritud 2022. aasta tasemel, korrigeerimine toimub lisaelarvega pärast Vabariigi Valitsuse vastava korralduse vastuvõtmist. Toetuste alla on planeeritud ka toetused sihtfinantseerimise lepingute alusel, 2023. aastal läbiviidavate projektide tegevustoetused lisatakse eelarvesse peale rahastamislepingute sõlmimist lisaelarvetega.

Kolmandal kohal on teenuste müügist saadav tulu 7,7%, selles tulude grupis kajastatakse vallaasutuste tasulisi teenuseid. Muud tulud on valla tulude seisukohast väikese osatähtsusega, tulude alla on planeeritud laekumine vee erikasutusest.

Põhitegevuse tulude mahtude võrdlust ajavahemikul 2018 - 2023 on kajastatud diagrammil:

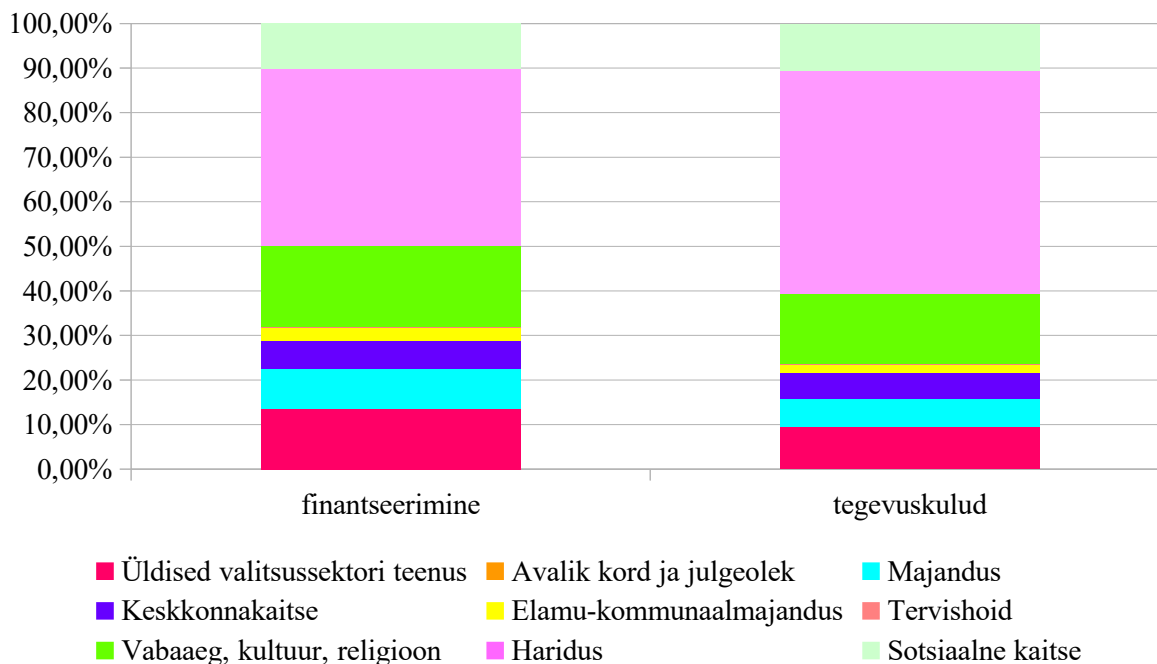

Põhitegevuse tulude võrreldavad andmed tuhandetes eurodes:

Kirje nimetus	2021 täitmine	2022 oodatav täitmine	2023 eelarve	2023/2022
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	16 697	18 219	17 630	96,8%
Maksutulud	9 715	10 715	11 135	103,9%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 170	1 277	1 357	106,3%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	5 772	6 183	5 115	82,7%
Muud tegevustulud	40	44	23	52,3%

PÕHITEGEVUSE K U L U D

Põhitegevuse kulud ja kulude finantseerimine tegevusvaldkondade lõikes:

Põhitegevuse kulude eelarve moodustab 17,2 miljonit eurot ning põhitegevuse kulud jagunevad personalikuludeks, majandamiskuludeks, muudeks kuludeks ja antavateks toetusteks tegevuskuludeks. Tegevusvaldkondade lõikes on kõige suuremate kuludega valdkonnaks haridus 50,1% põhitegevuse kulude mahust, teisel kohal on kultuur 15,8% ning kolmandal kohal sotsiaalne kaitse 10,5%. Kõige suuremas mahus finantseerib vald hariduse valdkonda 39,7% põhitegevuse finantseerimiskulude mahust, teisel kohal on kultuuri valdkond 18,3% ning kolmandal valitsemise 13,5%. Kõige suuremas mahus vallaelarvest finantseeritavad vallaasutused on Jõhvi Lasteaiad 19,0%, Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus 7,1% ja Jõhvi Muusikakool 4,0% finantseerimiseelarve mahust. Tegevuskuludeks (personali- ja majandamiskulud) on planeeritud kokku 16,6 miljonit eurot. Põhitegevuse kulud jaotuvad kaheksa erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad tegevusaladeks. Jõhvi vallas on 10 hallatavat asutust. Jõhvi Lasteaedades käib seisuga 10.11.2022 kokku 532 last, kolmes huvikoolis 738 last ja üldhariduskoolides kokku 1 121 õpilast.

Põhitegevuse kulude planeerimisel 2023. aastal on lähtutud järgnevast:

- **tööjõukulude suurenemine** on tingitud alampalga korrigeerimisest terves süsteemis (654-lt 725-le eurole);
- **tööjõukulude suurenemine** valla ametiasutustes ning vallaasutustes. Valla asutustest on koosseisuliste töötajate palgatõus eelarvesse planeeritud Jõhvi Spordikoolis, Jõhvi

Kultuuri- ja Huvikeskuses, Jõhvi Sotsiaalmajas, Jõhvi Keskraamatukogus, Jõhvi Põhikoolis, Jõhvi Vene Põhikoolis ja Jõhvi Lasteaedades;

- **tööjõukulude suurenemine** vallavolikogus seoses Jõhvi Vallavolikogu poolt vastuvõetud määrusega nr 24 „Volikogu liikmetele tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvitise suuruse määramise ja maksmise kord”, kuna volikogu liikmete ja komisjoni esimeeste hüvitised on seotud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammääraga;
- Jõhvi Lasteaiad õpetajate **tööjõukulusid on suurendatud**, et tagada alates 1. jaanuarist 2023 lasteaiaõpetaja töötasu alammäär 90% (palgamäära kasv 23,9%) ning magistrikraadiga lasteaiaõpetajal vähemalt 100% (palgamäära kasv 23,9%) üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast (1 749 eurot) toetuse saamise aastal;
- **reservfond** on planeeritud mahuga 60 000 eurot 0,3 % põhitegevuse kuludest;
- **majandamiskulude** suurenemine on tingitud vajadusest lisafinantseerida vallaasutuste ja valdkondade tegevusi;
- **antavad toetused tegevuskuludeks** on eelarvesse planeeritud väikese kasvuga;
- **eelarvesse on lisandunud** vallaasutus Jõhvi Sport vastavalt Jõhvi Vallavolikogu 17. veebruari 2022 määrusele nr 5 „Jõhvi Sport moodustamine ja põhimääruse kinnitamine”.

Valdkondade põhitegevuse kulude võrreldavad andmed aastate lõikes tuhandetes eurodes:

Kirje nimetus	2021 täitmine	2022 oodatav täitmine	2023 eelarve	2023/2022
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	15 581	17 811	17 177	96,4%
ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED	1 314	1 435	1 649	114,9%
MAJANDUS	717	891	1 048	117,6%
KESKKONNAKAITSE	831	1 083	1 001	92,47%
ELAMU-JA KOMMUNAALAMAJANDUS	344	447	342	76,5%
TERVISHOID	14	13	13	100,0%
VABA AEG, KULTUUR	2 629	2 839	2 708	89,3%
HARIDUS	8 096	8 780	8 608	98,0%
SOTSIAALNE KAITSE	1 636	2 323	1 808	77,8%

INVESTEERINGUD (tuhandetes eurodes)

Planeeritud investeeringud 2023. aasta eelarves	2023 eelarve	sh toetuse arvelt	sh omaosalus arvelt
Investeeringud ja antud sihtfinantseeringud kokku	2 085 520	1 040 420	1 045 100
Valla hoonete energiatõhususe ja sisekliima parendamine	550 000	400 000	150 000
Uue keskraamatukogu hoone projekteerimine ja rajamine	80 000		80 000
Kergliiklusteede projekteerimine	50 000	37 000	13 000
Jõhvi skatepargi rajamine	15 000		15 000
Kergejõustikustaadioni täiendavad tööd	16 500		16 500
Jõhvi linna Jaama tänava rekonstrueerimine	240 600		240 600
Kalmistu heakorrastamise projekt	100 000		100 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimise projekt	30 000		30 000
Sajuveekanaliseerimise süsteemi uuendamine	338 500	248 500	90 000
Ettevõtlusalade juurdepääsuteede rekonstrueerimine	150 000	100 000	50 000
Ühistranspordikeskuse arendusprojekt	174 920	114 920	60 000
Jõhvi linnas lähiliikumisparkide rajamine	200 000	140 000	60 000
2023. aasta kaasava eelarve tegevused	23 000		23 000
E. Bornhöhe nimelise pargi rajamise projekt	20 000		20 000
Tammiku Spordihoone inventari soetamine	50 000		50 000
Tammiku Rahvamaja olmeruumide remont	27 000		27 000
Toetused investeeringuteks kirikutele	20 000		20 000

2023. aasta investeerimistegevuse eelarvesse on planeeritud kulud majanduse, keskkonnakaitse, elamu- ja kommunaalmajanduse, kultuuri, sotsiaalse kaitse ning hariduse valdkonnas. Majanduse valdkonna kulud moodustavad 4,1%, elamu- ja kommunaalmajanduse kulud 1,0%, keskkonnakaitse kulud 0,3%, kultuuri valdkonna kulud 21,3%, sotsiaalse kaitse kulud 2,0% ning hariduse valdkonna investeeringute kulud moodustavad 71,3% planeeritavatest kuludest.

2023. aasta eelarvesse on planeeritud põhivara soetamiseks 2,1 miljonit eurot, eelarvesse on planeeritud ka laen summas 1,0 miljonit eurot erinevate investeeringute omaosaluse katteks. 2023. aasta eelarvesse on planeeritud ka kaasava eelarve tegevused summas 23 000 eurot.

FINANTSSEIS

Valla eelarve on eelarveaasta põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse plaan koos täiendavate nõuete, volituste ja informatsiooniga, mis on aluseks vastava aasta tegevuste finantseerimisele. Kohalike omavalitsuste finantsdistsipliini tagamise eesmärk on maandada riske, mis võivad põhjustada finantsraskuste teket. Pikalt püsiv ülejõu käiv võlakoormus või jooksvast tegevusest tekkiv puudujääk on peamised finantsraskuste tekkimise põhjused. Finantsraskuste tekkimine tähendab elanikele teenuste kättesaadavuse halvenemist, sest eelarve jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb hakata kärpima kulusid. Jõhvi vald on eelarve koostamisel alati kinni pidanud eelarve distsipliini nõudvatest piirmääradest ning vallal ei ole kunagi laenude netovõlakoormus ületanud seadusega lubatud piire. Tegelik vallavõlakohustuste (laenude) maht kokku moodustas seisuga 01. jaanuar 2023 9,8 miljonit eurot. Valla tegelik netovõlakoormus seisuga 31.12.2022 moodustas 46,7% (lubatud ajutine ülemmäär 80%). Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mille väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. 2023. aasta eelarves ületavad tulud kulusid ning tulem on positiivne. Samas on viimastel aastatel sarnaselt teiste omavalitsustega Jõhvi vallal kulud oluliselt kiiremini kasvanud. Kulude kasvu survestab nii tarbijahindade ja riigi keskmise palga tõus, energiakandjate kõrged hinnad kui ka sõjapõgenikega lisanduvad kulud. 2023. aastal moodustab laenude tagasimakse 0,7 miljonit eurot.